

БАЛАБАНОВ, МАРКО ДИМИТРИЕВ (1837 - 16.06.1921), редовен член на БКД, в ЮФ 1892-1902.

Роден в Клисура. Учи в Богословското училище на о. Халки (1855-1862). Следва право в Атина (1862-1864) и в Юридическия отдел на Сорбоната, Париж. Лисансие по право (1866). Продължава следването си в Мюнхен (1867) и в Хайделберг (1868). Завършва правни науки в Ecole de droit, Париж (1870). Преподавател по гръцки език и гръцка литература в Историко-филологическия факултет на СУ (1889-1898) и един от първите преподаватели в ЮФ – преподавател по римското право и византийско право (1892-1899, 1900-1902). Извънреден преподавател, частен доцент по римско, византийско и каноническо право (1892). Първи декан на ЮФ (1896-1897). Дописен член на БКД (1881). Редовен член на БКД (1884). Председател на Клона за държавни науки (1884-1898) и на Философско-обществения клон на БКД и на БАН (1898-1902, 1904-1905, 1907-1920).

Адвокат и журналист в Цариград (1870). Секретар на Привременния екзархийски съвет при Църковно-народния събор (1871). Заедно с Драган Цанков играят ролята на официални представители на българския народ пред европейските правителства след потушаването на Априлското въстание (1876). Първият назначен член на Върховния съд (1879). Вицегубернатор на Търново, Свищов и Русе (1878-1879). Народен представител от Свищовски окръг в Учредителното събрание (1879). Председател на XI (1901) ОНС и V (1911) ВНС. Министър на външните работи и на изповеданията в първото българско правителство на Тодор Бурмов (1879) и в правителството на Драган Цанков (1883-1884). Дипломатически агент в Цариград (1880-1881), Букурещ (1902-1905) и Атина (1905-1906). Адвокат в София.

Редактор на сп. „Читалище“ (1870-1875), в-к „Век“ (1874-1876), в-к „Витоша“ (1879-1880), в-к „Братство“ (1881-1884) и в-к „Светлина“ (1882-1886).

Четени курсове: СУ, Историко-филологически факултет – Гръцки език, История на гръцката литература, Гръцка археология (1889-1898); СУ, ЮФ – Византийско право (догма на римското право), Каноническо (черковно) право и Държавно (конституционно) право (1892-1902).

Области на основните научни интереси: Българско възраждане, правни проблеми на новоосвободената държава.

БИБЛИОГРАФИЯ

КНИГИ

Мемориал, поднесен в името на българския народ до шестте сили на Европа в 1786 г. от Др. Цанкова и М. Балабанов. Търново, **1885**. (Съавт.: Др. Цанков).

Първо отпеч. на фр. ез. и на англ. ез., **1876**.

Домашни забавления или песни детински и разни други. Ч. 1-3. **1884**.

Елинска христоматия с обяснение на български и с елинско-българско словарче. Ч. 1-2. С., **1892-1896**. IV, 180 с.

Завещанието на Сароглу пред атинските съдилища. С., Държ. печ., **1893**, 256 с.

Страници от политическото ни възраждане. С., Бълг. книж. д-во от фонда Напредък, **1904**, XXVIII, 484 с. (Бълг. библиограф., № 4).

Кн. съдържа и: България от двамата ѝ делегати. (Съавт.: Др. Цанков).

Граф. Н. П. Игнатиев. Спомен, четен на Тържественото събрание на Бълг. книж. д-во. С., Бълг. книж. д-во, **1909**, 30 с.

Също и в: *Летопис БАН*, 9, **1909**, 73-101.

Гаврил Кръстевич. Народен деец, книжовник, съдия, управител. С., Св. синод на бълг. църква, **1914**. XIII, 406 с.

СТУДИИ И СТАТИИ

Писма по народното пробуждане. - *Период. сп. БКД*, 23-36, **1888-1891**.

(Авт. подп. Димитриев).

Македония в миналото ѝ. - *Период. сп. БКД*, 37-38, **1891**, 194-238; 40, **1892**, 611-649; 46, **1894**, 729-730.

(Авт. подп. Димитриев).

Солун в миналото му. - *Период. сп. БКД*, 45, **1893**, 361-398; 46, **1894**, 729-730.

(Авт. подп. Димитриев).

Борба за отечество и вяра или Скендербей албански герой. - *Период. сп. БКД*, 49-50, **1895**, 1-31.

Празничните дни във Византийската империя. – *Юрид. списание*, 9, **1897**, № 11-12, 489-495.

Едно писмо на о. Неофит Рилски. - *Период. сп. БКД*, 61, **1900**, 261-267.

ПРЕВОДИ

Гете, В. Изложение и учение на всеобщата православна църква. Цариград, **1873**. (Превод: ...).

Санд, Ж. Дяволското бласто. Цариград, **1874**. (Превод: ...).

Молиер. Скъперникът. Цариград, **1875**. (Превод: ...).

Пет Лукианови разговори. С., **1891**. (Превод: ...).

Лютдарт. Апология на християнството. – *Юрид. списание*, 11, **1899**, № 7-8, 315-340; № 10, 437-454. (Превод от нем. ез.: ...).

ЛИТЕРАТУРА ЗА НЕГО

Бобчев, С. С. Марко Д. Балабанов. - В: *Летопис БАН*, 6, [1921-1922], **1924**, 86-119.

Бобчев, С. С. Ликове на първи български юристи: П. Марко Д. Балабанов. - *Юрид. преглед*, XXXI, **1930**, № 4-5, 153-162.

Бъчваров, М. Социологическите възгледи на Марко Балабанов. - В: *Истор. на филос. мисъл в България*. Т. 1. С., **1970**, 289-301.

Марко Балабанов. 1837-1921. - В: *Антология на бълг. социол. мисъл*. Т. 1, С., **1978**, 138-156.